

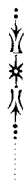
Méhészeti Közlöny

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYLET SZAKKÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN HÓ 1-ÉN.

A lap szellemi részét érdeklő közlemények a „Méhészeti Közlöny“ szerkesztőségéhez czimzendők:

Kolozsvár, Bástya-uteza, 9. szám.
Reklamatiók-, hirdetésekre vonatkozó megkeresések *Wieder* József főtítkárhoz intézendők (Hosszu-uteza 22.), a pénzküldemények: *Biró* Gyula egyleti pénzárnokhoz intézendők Kolozsvárt (Trencsin-tér 13. szám).

Rendes tagok 2 fnt (4 korona), körítő tagok 1 fnt (2 korona) tagsági díjért a „Méhészeti Közlöny“-t is kapják.

Hirdetés díja: garmond soronként 8 kr. (16 fillér). Egy egész oldal: 3 fnt (6 korona). Fél oldal: 1 fnt 50 kr. (3 korona).

Egyleti tagok, éves és féléves hirdetőik 30% leengedésben részesülnek.

A kéziratokat nem adjuk vissza.

Egyesületi élet.

Az erdélyrészi méhész-egylet rendes közgyűlése.

Az erdélyrészi méhész-egylet 1896. január 26-án rendes közgyűlést tartott, *Bodor* László alelnök elnöklete alatt.

Alelnök előterjeszti, hogy Br. *Bánffy* Ernő elnök a városról elutazott s e miatt az elnöki teendőikben akadályozva lévén: *Bodor* László alelnököt bizta meg a helyettesítéssel.

Ezután *Bodor* L. az elnöki széket elfoglalva: a következő beszédet intézi a szép számban jelenvoltakhoz:

Tisztelt közgyűlés!

Mielőtt a tanácskozást megkezdzenék, engedjenek meg egy rövid visszapillantást a múlt évre.

Egyletünk múlt évi működésének egyik fő iránya volt: a küszöbön lévő nagy nemzeti ünnepre való előkészület.

Arra törekedtünk, hogy a közelgő ünnep többszörös ünnepe legyen a magyar méhészeknek; hogy a számunkra kijelölt csoportban minél többen és minél többet mutassunk fel, fejlett méhészetünk es fejlődő méhészeti iparunk tanúságaként s e mellett, tegyük örök emlékezetűvé, a rég óhajtott országos kongresszus

eszméje megvalósításával, mely eszme nemcsak az ügy barátait fogja a távolból egy központba összehozni, hanem a gondolatokat is és így, az irány rég óhajtott egységével, a méhészet fejlődése felé vezető, még ösmeretlen utakat fog megnyitni.

Habár, tőlünk nem függő okokból, későn fogtunk a munkához, s a méhészet mult évi eredménye szempontjából is, kedvezőtlen viszonyok között: de a kétszeresmunka a központban s tagok lelkesedése itt és a központon kívül legyőzte az akadályokat s így, a magyar országos méhészeti egyesülettel együtt, vállalva folytatott munkássággal sikerült a jó eredményt biztosítani.

Míg azonban a nagy nemzeti eszmétől áthatva, a fennebbi irányban teljes mérvben kifejtettük tevékenységünket: az egyesületi élet fejlesztéséről se vettük le gondoskodásunkat; hanem párhuzamosan, mind a két irányt szem előtt tartottuk és örömmel kell jeleznem, hogy az utóbbi irány felé törekvésünk és fáradásunk se maradt eredmény nélkül, sőt, még az előző évicknél is jobb eredményre vezetett: mirenézve a számadatokat a titkári és pénztárnoki jelentés fogja feltárni.

Az ügy érdekében kifejtett munka és a haladás felé irányuló törekvés, jó, mondhatni fényes eredményt némileg megzavarja ugyan a háztartásunkban az előbbi évicknél kedvezőtlenebb arányban mutatkozó fedezet-hiány, mely sajnálatos ugyan, de csak akut jellegű baj és a legjobb reményekkel lehetünk az iránt, hogy rövid idő alatt, háztartásunkban, az óhajtott egyensúly helyre fog állani.

Azt azonban mégis jelezni kívánom már itt, hogy az ezután bemutatandó költségeiőirányzatunkban a kedvezőtlen súlyegyent nem a rossz gazdálkodás okozta, hanem egyfelől az ezredéves országos kiállítás érdekében eddig hozott és ezutánra is előirányzatba vett anyagi áldozat, mely elől egyletünk nem zárkozhatott el eddig és nem zárkozhatik el ezután.

Nemcsak a nagy nemzeti eszme előtt hajoltunk meg ennél a kérdésnél, hanem a méhészet fontos érdeke is irányította elhatározásunkat. Ezekért hoztuk meg az anyagi áldozatot, mely szükös vagyoni viszonyainkhoz mérten nagy ugyan, de parányi ama czállal szemben, melynek szolgálni hazafias kötelességünknek tartottuk.

Egy másik czim, a *Sötér* Kálmán nagy nevű tudósunk és méhészeti írónk, »Méh és Világa« czimű munkája nyomtatási költsége.

Ennél a tételnél is meg kell állapodnom egy pillanatra, még a tárgyalás előtt és hangsúlyoznom kell, hogy midőn eme korszakot alkotó munka közkézre adását elhatároztuk, vagyis, midőn a t. közgyűlés elhatározása folytán választmányunk és a könyvkiadó bizottság a kiadás finanziaális oldalát mérlegelte, közel 400 előjegyzést vett alapul, a mi körülbelül 1200 frt biztos bevételt helyezett kilátásba, mielőtt a munka könyvpiacra került; de a munka árának emelkedésével történt számos visszamondás következtében felére apadt az előirányzott bevétel.

Tekintve azonban a jeles munka remélt kelendőségét s hogy a kedvező bírálatok következtében reményünk teljesedni is fog s számítva még arra is, hogy egyletünket, a közczél iránti törekvésében az állam is támogatni fogja s hogy a tagok száma fokozott szaporulatával jövedelmünk is megfelelő arányban gyarapodni fog, — eme pillanatnyi vagyon-zavar miatt annál kevésbé lehet okunk aggodalomra, mert a kölcsön útján történt fedezetre bevételeink elegendő kamat-garanciát nyújtanak.

A körök tevékenysége, miben szintén az egyesületi élet nyilatkozik meg s a mire egyletünk mindig nagy súlyt fektetett: a mult évben is egyik fő tárgya volt figyelmünknek s a mint a később előterjesztendő részletekből is ki fog tűnni: törekvésünk ebben az irányban sem volt eredménytelen s örömmel kell konstatálnom, hogy több kör elismeréseméltó buzgósággal teljesítette feladatát s a mennyiben itt, ott bizonyos mérvü apathia mutatkozik: nem annak tulajdonítandó, hogy ez ügynek ne volnának mindenütt igaz barátai, hanem annak, hogy nincs mindenütt alkalmas egyén a társulási szellem ébrentartására.

Meg kell még emlékeznem egyesületünket a mult évben ért két sajnós veszteségről. Rövid egymásután dőlt ki sorainkból Zágoni József, egyesületünk volt II-od alelnöke és Gebhardt Döme, volt pénztárnokunk. Mind a ketten tevékeny részt vettek egyletünk megalakítása munkájában s a legnagyobb odaadással, buzgalommal fáradoztak egyletünk s a méhészet ügye érdekében. Mind a kettő buzgó és hűséges hivatalnoka volt egyesületünknek, odaadó, kitartó és fáradhatlan munkásai voltak az ügynek. Sokat köszönhet egyletünk e két derék férfinak, ezért hálaik és elismerésünk fog virasztani emlékek felett!

Ezzel a gyűlést megnyitom.

Ezután *Wieder* József főtitkár felolvasta terjedelmes jelentését, melynek kivonatát a következőkben adjuk:

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Nagyon fontos s egyletünk további fejlődésére elhatározó be-
folyást gyakorló munkát végeztünk a múlt évben. Másfelől olyan
feladatok megoldását kezdtük el, melyek, ha szerencsésen sike-
rülnek, nemcsak erkölcsi és anyagi hasznot biztosítanak, hanem a
hazai méhészet fejlődésére is jelentékeny befolyással lesznek.

Eme feladatok megoldása annyira elő van készítve s oly
biztos úton haladunk a kitűzött és már közeli cél felé, hogy el-
érését is biztosnak mondhatjuk.

A cél, melyért küzdünk, melynek szolgálatába önként állot-
tunk, az, hogy a gazda azon kicsiny, (a gabonatermelők kivételével)
minden többi mezei és kerti gazdaság nélkülözhetetlen és pótolha-
tatlan segítsége, a méh, természetének megfelelő, tehát okszerű
bánásmódban részesíttessék, hogy ez által a többi gazdasági ág
jövédelme fokoztassék s maga a méhészet pedig fontos hivatásához
képest terjedjen.

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Egyletünk választmányának eme jelentése van hivatva be-
számolni arról, hogy mit tett egyletünk választmánya egy év alatt,
ezen nemzetgazdasági szempontból olyannyira fontos kis bogár te-
nyésztésének fejlesztése és a róla való ismereteink gyarapítása
céljából.

A lefolyt évben is -- hasonlóan az előbbiekhöz -- tartottunk
gyakorlati előadásokat, melyeket elég szép számmal látogatott a
közönség. Az előadásokat *Wieder* József tagtárs tartotta.

Eme gyakorlati előadások mindig vitatkozással végződtek, a
mikor is a jelenlevők az előadás tárgyára vonatkozó nézeteiket,
tapasztalataikat közölték és beszéltek meg.

Választmányi gyűlést 9-et tartottunk, ebből 6 rendes, 3 rend-
kívüli.

Különben egyletünk fokozott tevékenységét, különösen a le-
velezési számok igazolják. Az alelnök és szerkesztőnek 320, a tit-
kárnak 1782, a pénztárnoknak 470; összesen tehát az egylet ügyé-
ben 2572 levelet váltottunk üggyársainkkal.

Tagjaink száma az idén 214-el szaporodott. Örömmel jegyezzük fel, hogy egyesületünk egy új, az alcsik-kászoni méhészkörrel újabb területet nyert a méhészet számára. Új tagjaink nagyobb része nem az erdélyi kerületből valók s annyit nyugodtan konstatalhatunk, az eddig még el nem ért szaporulati számból, hogy egyesületünk helyes úton elérhető célokra törekszik, hogy egyesületünk helyzete szabta föladatát fölismerte s teljesítésére az eszközöket jól választotta meg.

Tagjaink szaporodása felett érzett örömeinkbe azonban keserü ürömcsepp is vegyül. Mert egyesületünk két oszlopos tagját, kik még az egyesület bölcsőjénél is őrt állottak s védelmezték az akkor kicsiny, gyenge, de számtalan akadályokkal küzdő Erdélyrészi Méhész-egyesületet. Volt másodalelnökünk, minta-méhesünk igazgatója: Zágoni Álbú Józsefet és volt pénztárosunk: Gebhárdt Dömét a kérérlhetlen sors kiszólitotta az élők sorából.

Jóllehet betegeskedésük miatt, az utóbbi időben mindkettőjük letette az egyesületnél viselt hivatalt, de azért az egyesület iránt melegen érdeklődni nem szüntek meg s tapasztalataikkal, jó tanácsaikkal soha sem fukarkodtak.

Emlékek mindig élni fog egyesületünkben. Az ők kitaró, odaadó, önzetlen szolgálatuk mindig például fog szolgálni az utódoknak.

Abban, hogy tagjaink száma a lefolyt évben oly tekintélyes számmal nevededett: nagy része van kitünően szerkesztett közlönyünknek. Csak arra kérhetjük régi, érdemes és kiváló szakképzettségű szerkesztőnket, hogy tartsa meg lapunkat továbbra is azon a nívón, a melyen most is van.

A pénztári számadásokat és nyilvántartást a fokozódtabb kívánalmaknak megfelelően rendeztük be — nagy fáradság és kitaró munka árán. Rendezettségét, czélszerű beosztását, pontos és lelkiismeretes vezetését a pénztárvizsgáló-bizottság örömmel konstatalta.

Hogy ezen nagy és sok fáradságot igénylő, előismerésreméltó munkát Biró Gyula pénztárnok végezte, azt felesleges is jelentenem.

Pénztárunk bevétele 1895. évben 2320 frt 13 kr. volt, kiadásunk 2253 frt 26 kr., tehát pénztári maradványunk 66 frt 87 kr.

A Kossuth méhészeti irodalmi alap 68 frt 47 kr.

Alaptókének van 60 frt készpénzben, mely összeget takarékpénztárilag kezelünk.

Irodalmi vállalatunk: a Sötér Kálmán örökbecsű munkájának kiadásával, teljes erkölcsi sikert aratott. A sok tudással és kiváló szép nyelvezettel írott mű általános elismerésben és méltánylásban részesült. A sajtó pedig a legelismerőbben nyilatkozik felőle. Biztos reményünk van ahhoz, hogy a mű második kötete még a f. évben megfog jelenni.

Örömmel említjük föl Dr. Bálint Sándor tisztelt tagtársunk által, sok tudással megírt művét: »A méh természetrajzát.« Ezen művet a tudós szerző egyesületünknek ajándékozta s habár az ma már teljesen készen és a nyomda részére nagyrészt már lemásolt állapotban van: azt egyesületünk — anyagi erő hiánya miatt — eddig ki nem adhatta s abban az esetben, ha ezen nagybecsű, illusztrált művet a kiállításig nem sikerülne kinyomtatatnunk — úgy hiszem, találkozom a mélyen tisztelt közgyűlés egyhangu nézetével, midőn ennek írott és az eredeti, rajzokkal felszerelt példányának — a kiállítás tartamára, a szerzőtől leendő elkérését tisztelettel vagyok bátor proponálni.

Különben hiszem és megvagyok győződve, hogy a mélyen tisztelt közgyűlés ezen mű lehető gyors kiadására választmányunkat teljhatalommal felruházni méltóztat.

Könyvtárunkat ez évben rendeztük s leltároztuk s ha a megkezdett úton haladhatunk: néhány év alatt egyesületünk szükségleteit teljesen kielégítő könyvtárra teszünk szert.

Könyvtárunkra vonatkozó részletes jelentést Dr. Bálint Sándor könyvtárnok fogja a mélyen tisztelt közgyűlés elé terjeszteni.

Nagy és sok tekintetben döntő súlyu feladatok megoldása vár egyesületünkre a milleniumi kiállítás és vele egyidőben tartandó méhészeti kongresszus alkalmából.

Egyesületünk felvirágoztatása ügyében sok érdemet szerzett, igen tisztelt alelnökünk Bodor László, nagy buzgalmat fejt ki Magyarország különböző vidékeinek specialis méhkas- és kaptárjainak eredetiben, vagy legalább azok fényképeinek beszerzése érdekében. Törekvését, a hivatott közegek érthetetlen és megbocsáthatatlan részvétlensége daczára, eddig is nem remélt eredmény jutalmazta. Szükségesnek tartom itt is felemlíteni, hogy Valló János méhészeti vándortanító kivételével, ebben az igazán és tisztán nemzeti ügyet

szolgáló törekvés clómozditásában — egy méhészeti vándortanító sem segédkezett.

A f. évi augusztus hó 20—23. napjain tartandó méhészeti kongresszuson egyletünk a magyarországi testvéregyesülettel közösen fog közremunkálni.

Tagjaink közül Bodor László, Dr. Bálint Sándor és Csiki János fognak ott felolvasást tartani.

Ismertetvén nagy vonásokban egyletünk 1896. évi működését s felsorolván általánosságban az eredményeket tisztelettel vagyok bátor egyletünk köreiről és azok tevékenységéről, hatásukról a méhészet terjesztése terén s mostani állapotukról a következőkben beszámolni.

Egyletünk legnagyobb köre Ungmegyében van, Csapon. Ifju erőtől áthatva, vezetői oly munkát fejtenek ki, mely eddigelő példátlan a méhészkörök történetében. Alakuló közgyűlése a körnek 1894. IX/22-én volt s ma már 156 taggal 7 vármegye méhészeti góczpontja.

A kör vezetőit s élükön nagytiszteletű Bacskai Sámuel urat a legönzetlenebb törekvés lelkesíti; a tagok buzgó működést fejtenek ki s mint szent cél lebeg előttük a magyar méhészetnek oly fokra való emeltetése, a melyen nyugodt önérzettel állithatjuk párhuzamba a külföld bármely nemzetének méhészetével. Ime ez a nagy, nemes, mondjuk őszintén: szent cél az, mely áthatotta a csapi méhészkör elnökét s a kör vezérférfiait s irányította minden tetteiket.

Bár tudom, hogy nemes törekvéseit s fáradhatatlan, odaadó munkálkodását fenkölt lelkületével s gondolkozásmódjával egyszerű kötelességnek tekinti, mint azt minden igazi ügybarát teszi és ismeretes szerénységével elhárit magától minden elismerést: a történeti igazság okáért is fel kell jegyezmem e helyen, hogy az a férfiú, ki minden hatalmában álló szép és nemes eszközt felhasznál a csapi méhészkör gyarapítása s illetve a méhészet terjesztésére, ki elfelejti korát, el a munka fáradalmait, mikor arról van szó, hogy a magyar méhészet érdekében tenni kell: Nagytiszteletű Bacskai Sámuel úr méltán részcsül a t. közgyűlés teljes elismerésében; nemcsak, hanem legyen szabad remélnem, hogy a magyar méhészet minden igaz pártolója egyetért velünk akkor, midőn Nagytiszteletű Bacskai

Sámuel urat elévülhetetlen érdemeiért méltónak nyilvánítjuk arra, hogy neve egyesületünk aranykönyvében, a magyar méhészet többi apostolának neve mellet foglaljon helyet.

A korondi méhészkör, mely hazarészünk egyik legkiválóbb méhészet, Csiki János urat szerencsés titkárául birni, ki nemcsak a gyakorlati, hanem az elméleti és tudományos részében a méhészetnek egyik tekintélyünk.

A kör különben az év folyamán tagokban szaporodott, kitűnően kezelt minta-méhes felett rendelkezik.

A sz.-ujvári méhészkör tagjainak száma 56, melyből 4 ez évre eső szaporulat.

A kör 1895. évben 1 köz- és 6 választmányi gyűlést tartott, melyeken 33 számu ügy nyert elintézését. Igazi minta-méhessel és egy valódi apostollal bir, ki nem más, mint Voith Gergely úr. Az ő fáradhatlan buzgalmának köszöni a kör nemcsak létezését, hanem ugyszólva második életét. Voith Gergely úr erélyes és helyes beavatkozása mentette meg nemcsak a minta-méhes, hanem a környék méheit is a végpusztulástól s hogy ma ott s általában a környéken élő méh van, azt Voith úrnak köszönhetjük. Fogadja nemes munkásságáért e helyről is hálás köszönetünket.

A m.-vásárhelyi méhészkör és annak lelkes és buzgó vezetői: Dr. Agyagassy Károly és Szentgyörgyi Dénes nem kimélnék munkát, fáradságot, sem időt, hogy a méhészetet előbb vigyék és terjesszék, fogadják közczélu működésükért mindnyájunk köszönetét.

A m.-ludasi méhészkör hivatását zajtalan buzgalommal végzi. Tagjai szaporodnak s rendezett viszonyok között biztos révből terjeszti a méhészeti eszméket. Titkára, Molnár János úré az elért sikerek oroszlán része.

Alcsik-kászoni méhészkörünk 19 tagjával az idén szervezkedett.

Többi köreinkről, egyenként, különösebben figyelemre méltót nem jegyezhetek fel. Épen azért egyenként nem is ismertetem azokat.

Egy részök csendes munkálkodással tölti idejét, de elért eredményeiről csak ritkábban értesíti az anyaegyletet, úgy, hogy egész évi történetükről összefüggő képet nyújtani most még nincs módunkban.

Ime mélyen tisztelt közgyűlés, nagy vonásokkal megrajzolva egyesületünk 1895. évi működésének képe. Áttekintve az egészet, ön-

érettel konstatálhatjuk, hogy az egylet alapítóinak legszebb reményei egy jó részét valósítottuk meg ez évben. Méltó tehát, hogy azoknak, kik e nagy munkában oly igen-igen nagy segítségére voltak egyletünknek, kik méltányolva önzetlen törekvésünket, látva és tapasztalva, hogy igazán nemzeti célok elérésén fáradozunk, olyan pártolásban s támogatásban részesítették az Erdélyrészi Méhészegyletet, mely nélkül törekvéseink hiába valók, munkálkodásunk eredménytelen lett volna.

Őszinte szeretetünket és hálánkat tolmácsoljuk tehát e helyen is a Nagyméltóságú m. k. földművelésügyi Minister úr, Méltóságos Br. Bánffy Ernő elnök úr és az Erdélyi Gazdasági Egyletnek azon meleg érdeklődésért, erkölcsi és anyagi támogatásért, melylyel közcélú egyletünk ténykedéseit kegyesek voltak pártfogolni.

A közgyűlés egyhangú elösméréssel vette tudomásul a titkári jelentést s úgy a főtitkárnak, mint alelnök, valamint pénztárnoknak köszönetet szavaz a múlt évben is kifejtett tevékenységéért.

A pénztárvizsgáló-bizottság jelentése következett, mely szerint megvizsgáltatott a pénztár és az összes számadások. A bizottság nemcsak mindent rendben talált, hanem oly pontos és könnyen áttekinthető számadást és könyveket, melyért a pénztárnokot elösmérés illeti meg.

A közgyűlés a pénztárnoknak köszönetet szavaz elösmérésreméltó munkásságáért és a szokásos felmentvényt kiadja.

Az 1896. évi költségelőirányzat szerint erre az évre 1067 frt bevétel van előirányzatba véve; ezzel szemben a kiadás 2270 frt, tehát 1203 frt fedezet-hiány mutatkozik.

Elnök előterjeszti, hogy a bevételi előirányzatot túlhaladó hiány legnagyobb részét az ezredéves országos kiállítás költségeire vétetett föl, mire 500 frt van előirányzatba véve, azonban, tekintve az irodai és nyomdaköltség czimen is telmerülő kiadási többletet: mintegy 650—700 frt kiadást okoz a kiállítás. Ez nagy áldozat ugyan egy olyan szükös vagyoni viszonyok között levő egyesülettől, mint a miénk, de mégis, fölveendőnek tartotta a választmány, mert bármily nagy is ez az áldozat: a hazafias cél érdekében meg kell hogy hozza azt. Abbeli reményének adott kifejezést, hogy a hiány állami segély útján lesz pótolva, legalább egy részben, a

többi pedig fedezve lesz a tagdíjak után remélt, fokozódó bevételek útján.

A közgyűlés teljertartalmulag elfogadta a költségelőirányzatot és helyesléssel vette tudomásul, hogy az elnökség államsegély iránt folyamodványt nyújtott be.

A *Sötér Kálmán »Méh és Világa«* című munkája kiadásáról, az arra vonatkozó számadások heterjesztésével, *Turcsányi Gyula* tett jelentést.

E jelentés szerint a munka első kötete kiadási költsége 1202 frt 53 krral több, mint a megrendelések utáni bevétel. Ebben a kiadásban benne van azonban a második kötethez szükséges és elkészített cliché-ek előállításí ára, mintegy 300 frt és így, már a második kötet után mintegy 900 frt többkiadás fog mutatkozni. A hiány kölcsön útján fedeztetett, még pedig a helyi kiségitő takarékpénztár-szövetkezet nyitott az egyletnek folyó számlát és oly mérsékelt kamatra adta és adja ezután a szükséges kölcsönt, melynél olcsóbb pénzt ez idő szerint kapni nem lehetett.

A közgyűlés tudomásul veszi a jelentést s *Turcsányi Gyula*-nak, mint a ki eddig a számadásokat vezette és intézte a pénzkezelést: gondos munkájáért köszönetet szavazva, kéri, hogy a megbízást vállalja el továbbra is.

Dr. *Bálint Sándor* jelentése folytán örömmel vette tudomásul a közgyűlés, hogy az egyleti könyvtár, buzgó könyvtárnokunk keze alatt évről évre tetemesen gyarapszik és teljesen rendezett állapotban van. A könyvtár gyarapítására, a mult évi 25 frt helyett 30 frtot vett föl a közgyűlés s egyszersmint köszönetet nyilvánított a könyvtárnok eredményes munkásságáért.

A kíséretli méhtelep állapotáról *Wieder József* főtitkár tett jelentést, mely szerint a mult évben végeztettek itt a már régóta szükségessé vált javítási munkálatok. Az eltelelt családok száma ősszel 36 volt. A közgyűlés tudomásul vette a jelentést s utasította a választmányt, hogy a méhtelep kezelésére nézve belátása szerint intézkedjék, különös tekintettel a kíséretli telep alapszabályszerinti rendeltetési céljaira

Bodor László alelnök jelentést tett a választmány, valamint a kiállítás és magyar méhészek kongresszusát előkészítő bizottság tevékenységéről. Előterjeszti, hogy az egylet későn foghatott a mun-

kához, mert mikor a helyi iparkamara útján a felszólítást kapta, akkor a méhészeti csoportban már a bejelentési határidő is lejárában volt. Az idő hiányát azonban pótolta némileg a kettőztetett munka és az ügybarátok lelkesedése; mert 86 tagtársat sikerült kiállítónak megnyerni.

A választmány, valamint a végrehajtó-bizottság a kiállítás és méhészeti kongresszus ügyében több ülést tartott, melyeken elhatározott, hogy az egyesület a kongresszuson képviselve lesz, az országos kiállításon mint kiállító is résztvesz és a Magyarország méhészet történetéhez a szükséges adatokat, a mennyiben az idő rövidsége miatt teheti, összegyűjti s azt, a munka megírására fölkért *Sötér* Kálmán rendelkezésére bocsátja.

A kongresszus előkészítő bizottságba kijelölt tagjaink közül ketten résztvettek Budapesten két tanácskozásban, melyekben igen fontos megállapodások létesültek. A kongresszus megtartása elhatározott s ma már többé semmi kétség sem lehet az iránt, hogy teljesülni fog a méhészek régi óhajtása: fontos méhészeti kérdésekben az eszmék tisztázásával oly irányegység fog létesülni, melynek időös hatása, a magyar méhészet föllendülésében, kétségen kívül mutatkozni fog.

A munka áldását annál is inkább remélhetjük, sőt bizton várhatjuk, mert a méhész-egyesületek barátságos szövetkezetében csak magát az ügyet, a nemes célt látjuk előtérben.

A kongresszus előkészítő-bizottság második ülésén elhatározott, hogy a kongresszus védnökének Dr. *Weckerle* Sándor volt miniszterelnököt fogjuk felkérni s ma már örömmel jelenthetem, hogy Dr. *Weckerle* a meghívást elfogadta. Ugyanakkor megállapodott a bizottság, hogy a közgyűlésnek megválasztásra ajánlani fogja elnöknek: Br. *Bánffy* Ernőt, *Liebner* József nagybirtokost; alelnöknek: *Borszéki* Soma miniszteri tanácsost, *Bodor* László m. e. alelnököt; titkárnak: *Binder* Ivánt; pénztárnoknak: *Kühne* Ferenczet.

A méhész-egyesület kiállítása: a méhészeti eszközök gyűjteménye érdekében a végrehajtó-bizottság sem időt, sem fáradságot nem kimélt. Eddig 12, eléggé érdekes régiség van felajánlva, melyek megszerzése iránt a szükséges lépéseket megtettük. Hogy nagyobb eredményt nem várhatunk, annak egyrészt az az oka, hogy elegendő idő nem áll rendelkezésre a megfelelő kutatásokra, másrészt

pedig az, hogy az óhajtott régiségek legnagyobb része már veszendőbe ment.

Több az eredmény azonban a méhészet történetét érdeklő adatok összegyűjtésében; egyletünk már is sok, kiválóan fontos régi adat birtokában van, mely eredményért sokat köszönhetünk a hatóságoknak, különösen pedig a főispánoknak, kik egyletünket, hazafias törekvésében lehető módon támogatták.

Az Erdélyi Gazdasági Egyesületnek köszönetet szavazott a bölggyűlés azon támogatásért, melyben egyesületünket a mult évben is részesítette s megbizta az elnökséget, hogy arról a Gazdasági Egyesületet értesitse, továbbá megbizta választmányt, hogy a »Méh természetrajza« című munka kéziratának az országos czredéves kiállításon leendő kiállítására a szerzőtől kérjen engedélyt s a munka kinyomtatása érdekében a szükségesnek vélt intézkedéseket a szerzővel egyetértőleg tegye meg.

Ezután három üresedésben levő választmányi tagságra történt választás. Közfelkiáltás útján megválasztottak: *Ferencs* András, *Pánczél* Imre és *Szolnay* István.

Az indítványok során *Wieder* József főtitkár, a *Bacsokay* István, Csap és vidéke méhészkör elnöke és *Turcsányi* Gyula, az erdélyrészi m.-egylet volt alelnöke érdemeit lelkes és emelkedett hangon tartott beszédben méltatva, indítványozta, hogy a közgyűlés mindkettőjüket, a méhészet és egyesületünk érdekében kifejtett buzgó és eredményes munkásságok elősmeréséül válassza az egylet tiszteletbeli tagjainak.

A közgyűlés *Bacsokay* Istvánt és *Turcsányi* Gyulát közfelkiáltással tiszteletbeli tagoknak választotta s mindkettőjüket lelkesen megéljenezte.

Az ülés $1/27$ óraker ért véget.

A mézbesürités kérdéséhez.

Több éve, hogy a méhészeti lapokba nem írok már; ha mindazonáltal a kedves Erdélyt, ahol ifjuságomnak legboldogabb napjait töltöttem és a Méhészeti Közlönyt, a tisztelt szerkesztőség engedelmével felkeresni bátorodom: teszem ezt azért, hogy a mézbesüritése kérdésének tisztázásához járulhassak; mert 1884-től 1890-ig e tekintetben nagy tapasztalataim voltak, melyek, a kérdésen levő elméletek megbírálásához jogot adnak.

Nem magas színvonalon álló természettudományi disszertációt kívánok írni; hiszen ezzel mit sem bizonyíthatnék, mert méhésztünknek ügye nem a katedrának, nem a tanárok felavatott tudományosságának kutforrásából, hanem a laikusok kezeiből származott és ott fejlődött ekkoráig azon csodálatos magaslatra, mely bámulatba ejti a világot és anyagot nyújt az akadémiáknak, hogy ezek a kutatásokat folytathassák. Ha tehát tollat veszek kezembe: egyszerű bizonyítékokkal szolgálok, az életből merítve, hogy a nagy tudományosságba burkolt tévedésekhez — minőket a »Méhészeti Közlöny« 1895. évi 1., 2 és 3. füzetében észlelek — észrevételeimet megtehessem. Ott következők mondatnak:

1. Hogy a méz elpárolgás útján sűrűsödik be.

2. Hogy sem az inversió, sem a felesleges víz kiválasztása, a nektár felszedésétől annak készletbe helyezésig be nincsen fejezve, azt pedig, hogy a belső munkálatokkal foglalkozó méhek vállalkoznának erre: soha senki sem tapasztalta, sőt be is bizonyítható, hogy ez nincs a belső munkára hivatott méhekre bízva. Végre:

3. Hogy a méhek képtelenek a vizet a mézből kiválasztani, mert ez a felesleges víz csak dialysis után szivároghatna ki a mézgyomorból.

Valóban, ennyi tévedéssel egy helyen, szakavatott tollból származva, még ritkán találkoztam ez életben; mert a ki a méhekkel gyakorlatilag érintkezett: az meggyőződhetett, hogy a 3 pontban hirdetett elméletből egy sem igaz.

Az első pontot tárgyalva: úgy látom, hogy szerző soha sem itatott praxissában éjjel, vagy rossz időben, a midőn a méhek ki nem röpülhetnek, p. o. fele víz és fele méz folyadékot; különben ily állítást nem kockáztat oly bátran, mert akkor meggyőződik, hogy méhei a cukros levét mohón felveszik és erősebb zsongás mellett azt besűrítik, a mi, gyomraik elválasztó képességének tulajdonítható, mely mirigyekkel ellátva, e működést teljesítik. S miután e művelethez nagyobb mérvű hőfok szükséges: ennél fogva, a test melege, a felesleges vizrészeket felemészti, hasonlólag az emberi testhez, mely nagy forráságban ép így működik. Végre megtalálhatta volna a sejtekben, a méznek azon részét, mely az erőteltett és mézet igénybe vett eljárásból fennmaradt, még pedig sűrű és bepecsételésre alkalmas formában, anélkül, hogy a beadott egy liter

folyadékból, annak 50°/₁₀₀-tes vízrészei a kaptár fenekén tavat képeztek volna.

De meggyőződik azon kívül a méhek elválasztó képességéről akkor is, ha tisztátlan és hig mézet ad be a kaptárba, mely rövid idő múlva tömörülve és átlátszó tisztán, a sejtekben fellelhető. Dr. Dzierzon azt állítja: hogy a méhek, kívülről behordott méznek süritésére utalva nincsenek, hanem, hogy ezt *teljesen tömörülve, a kaptárba hozzák*; tehát csak a nád-cukorrészek átalakítását — invertálását — eszközlik. Részemről a nagy méhésznek első pontját kétségbe vonom, mert meggyőződtem, hogy buja talajunkban diszló bükkönynek honaljából csepegő, fehér színű és igen vékony cukros folyadékot a méhek rendszeren a költőtér ablaksejteibe lerakták, de azokat hamar besüritették s a méztárba vitték.

Ha szerző esetleg ezen méz feles vízrészeinek elpárologását — természetes úton — megakarná várni, akkor tudom, hogy türelme kegyetlen próbára volna téve — de szándékát el sem érné, miután a méz hidroskopikus természetü lévén: a párákat magához vonzza. Ezt különben mindenki tudja tapasztalatból; mert ha nedves helyen tartunk jegecedett mézet, az rövid idő múlva folyékony lesz és erjedni kezd, holott száraz helyen a méz el nem változik.

A második pontra csak annyit állithatok: hogy a kaptárnak minden belmunkája a méheknek laboratóriumában, a költő-térben történik, mert oda rakják le a kiröpülő méhek a behordott mézet, ott fejezik be a fiatal, erősebb természetű és himporral táplálkozó dajkáló méhek az invertálást és hordják fel a mézet a méztárba, amelyben kiröpülő méhet nem találunk. Ezt észlelni különben nem nagy mesterség, tessék annak, aki ezt nem hiszi, a kaptárba egy olasz anyát b. tenni s a felemlített tényekről meg fog győződni.

A harmadik elméleti feltevés, hogy a méhek a felesleges vízrészeket csak dialysis által választják ki, tehát e műveletre egyáltalában nem képesek: teljesen indokolatlan és semmi által bebizonyított állítás.

Kérem csak a méhek életét jobban tanulmányozni s akkor meg fog győződni, hogy igen is, a méhek képesek a mézet tömöríteni és a víz felesleges részeit eltávolítani. Különben, ha állításaimat el nem hinné, kegyeskedjék Dr. Dzierzonnak elméleteit tanulmányozni, aki szintén azon nézetet vallja, hogy a hig méz a

méhek által lesz besűrítve, csak azzal a különbséggel, hogy nagy mesterünk szerint a vizrészek a gyomorból a belekbe szivárognak és onnét, mint hig ürülék, kifecskendeztetnek. Sajnálom, hogy én ezen eljárást nem észlelhettem, daczára, hogy életemben igen sok métermázsa hig mézet vétettem fel méheimmel, szüscjtek gyártása szempontjából, ami rendszeren éjjel történt s ez alkalommal a méhek eljárását figyelemmel kísértem, sőt reggelenként a méhekből számos példányt fel is bonczoltam, anélkül, hogy vízre jöttem volna. Tehát ragaszkodom meggyőződésemmhez, hogy a méhek, a vizet saját testök melegével felemésztik.

Nunc venio ad fortissimum virum és ez azon, maga nemében páratlan propositió, melyet szerző az Erdélyrészi méhész-egylet méhesén tesz, hogy láttassanak el *egyes családok 2 liter hig mézzel*, azért, hogy a méhek ezt felvegyék. Azután pergettessenek ki egyes keretek, melyeknek méze üvegekben légmentesen elzáratnék, a másik keretekben maradt rész tétessék ellenben egy dróthálózatba és függesztessék vissza a kaptárba azon czélból, hogy a méz vízrészeinek elpárolgása ellen őriztessék, illetőleg a méz a méhek közvetítése nélkül besűrösödjék.

A győztes az, aki e czélt eléri.

Most már csak egy alázatos kérésem van: kegyeskedjenek oly méhekről gondoskodni, amelyek a beadott hig mézet be nem sűrítik. Ha ilyenre akadnának — akkor majd a versenyt megkezdhetik.

Végre következőkben foglalom össze tapasztalataimat:

A méh képesítve van szervezetével a mézet besűríteni.

A költő- és méztérnek munkája, az építést kivéve, a melyen közösen dolgoznak, a fiatal méhek által történik.

A méznek invertálását részben szintén a fiatal méhek végzik.

A méhek kívülről, legritkább esetekben, hig mézet is hoznak a kaptárba, melynek besűrítése hamarosan a méhek által eszközöltetik.

A méznek besűrítése erősebb hőfoknak előállításával közvetítettik, mely esetben a felhevült méhtest a vizet felemésztí.

Végre felkérem Abend András erdélyrészi vándortanító tisztelt barátomat, nyilatkozzék e kérdésben is teljes őszinteséggel,

tudom, hogy ő hazánkban az üvegharangok beépítésének nagy mestere és sok mézet adott be a kaptárokba, e téren nyert tapasztalatai tehát e kérdésben fontosak.

Br. Ambrózy Béla.

Ha a jövedelmem nagyobb volna.

Sokszor halljuk a méhészzel foglalkozók panaszát, hogy, kiváltkép némely vidéken, a méhtenyésztés nem ad elegendő jövedelmet; rossz évek járnak, rossz a mézelés, sőt néha még az állomány is lepad.

Ha a méhet csak mézelésre használjuk: jöhetnek és jönnek is olyan évek, melyekben szomorú csalódással teljük el a méheket. Hasznunkra fordíthatjuk azonban minden körülmények között a méhészkedést, ha az üzemtervbe nemcsak a méztermelést vesszük föl, hanem egyszersmint a *kereskedelmi célból való méhtenyésztést is*. Sajnos, hogy hazánkban a méhészkedésnek ezt az ágát találjuk leginkább elhanyagolva. Pedig a magyar méh igen jó hírnek örvend és biztos piacra találna a haza határain túl. És éppen ellenkezőleg történik; minden évben nagy mennyiségű méhcsalád szállítatik Magyarországra külföldről, mely kiadást nemcsak feleslegesnek tartjuk, hanem határozottan károsnak is. Mert ha nem is tekintjük, hogy az idegen méhfajok közül egyik sem állja ki a versenyt a hazai fajokkal, — a megfelelő ellenőrzés hiányában, már nem egy esetben fizettük meg drágán, hogy méhesünkbe importáltattuk a legveszedelmesebb méhbetegséget.

Minden méhes gazdának módjában áll, alig számbavehető, csekély beruházási költséggel, évenként annyi anyanevelést állítani elő, a mennyi elegendő arra, hogy például mézelés hiányában, az előirányzott bevételt biztosítsa.

Az összes beruházás nem több, mint egy néhány anyanevelő láda, melyeket maga a méhész összeüthet, vagy 15—20 frttal beszerezhet.

Egy jó, erős családból, mikor a rajzásra készen van, beholtozott anyaházzal készíthetünk 5—6 anyanevelést, oly módon, hogy az anyanevelő ládába megosztjuk aránylagosan az összes népet és építményt, csak az öreg anyát hagyjuk a törzs-kaptárban, egy üres, vagy mézes lépen. A következő nap, a már gyűjtő méhek

visszaröpülnek a törzskaptárba, a fiatalok pedig, az anyanevelő ládáiban maradnak, melyeket elegendő mézzel és vízzel látunk el — utóbbit vízbe mártott üres léppel — mire hat új kis családot nyertünk.

Kedvező mézelési viszonyok mellett a törzs-család is begyűjti a télire valót, a hat kis családot pedig értékesítjük. Ha még az őszi eltelelés előtt el lehet adni, megszabadul a méhészt az eltelelés gondjaitól, ha pedig tavaszra marad, akkor jobb árban adja el és megkerül a telelésre beadott méz ára.

Vegyük, hogy a törzs-család abban az évben semmi felesleget nem ad és számítsuk a 6 anyanevelésnek eladási árát a legkisebbre: 8 forintra, ez az összeg, egy család után mint tiszta haszon marad meg. Vegyük számításba azonban még azt is, hogy a törzs-család, a kedvezőtlen mézelési viszonyok miatt, még a télire valót se tudta begyűjteni és augusztusban föl kell hordatnunk, 5 kiló mézet, à 40 kr. = 2 frt; tehát még eme, legrosszabb esetben is, egy méhcsalád után hat forint tiszta jövedelem van biztosítva.

Kinek adom el az élő méheket? kérdi, hiszem akárhány méhészt.

Felesleges aggodalom. Ha egyelőre nem is számíthatunk megfelelő kivételre, lesz és van kereslet itt benn. Az egyesületi lapok útján tudomást szereznek a bevásárlási forrásokról az érdekeltek és bizonyára megfelelő lesz a kereslet. Ennek meglesz az a másik előnye is, hogy nemcsak tetemes szaporulat áll be a hazai méhállományban, hanem a különböző, más vidékenkénti keresztezés magának a tenyésztésnek is nagy előnyére lesz.

Még azt is kérheti valaki: mi történik legrosszabb esetben a termelőnél maradt anyanevelésekkel? Hát az, hogy ezeket törzsköszíti s jó gondozás mellett még a következő évben mézelő család lesz, a méhészt pedig minden időben segíthet az anyátlanságon, vagy az elvénült anyákat szabály szerint kicserélheti.

Gazdálkodják a méhészt okosan és számítással és mindjárt nagyobb lesz a jövedelme.

Dr. Ribáry F. J.

Magyarország méhészetének a története.

A mint lapunk olvasói már értesültek, Sötér Kálmán, a »Méh és Világa« szerzője vállalkozott, hogy a milleniumra megírja Magyarország méhészetének a történetét. A munkához szükséges adatok összegyűjtésére az erdélyrészi méhészt-egylet vállalkozott s míg egyfelől az országos levéltár és családi levéltárakban eszközöltet kuta-

tásokat, másfelől megkereste az összes főispánokat, polgármestereket, hogy a városi és megyei levéltárakban található adatokat közöljék. Első volt a beszerce-naszódmegyei főispán, ki a megyei levéltárból igen érdekes adatokat bocsájtott az egylet rendelkezésére. Ezekből az adatokból megtudjuk, hogy már a 17-ik század közepétájt az erdélyi főkormányshék gondoskodását kiterjesztette a méhészetre is. A méhtenyésztők bizonyos számú kas után (10) adóelengedésben részesültek; szigorú tilalmakat szabott a méhlopás ellen. 1771-ben pedig a Bécsben akkor volt méhészeti iskolába alkalmas egyéneket küldött, a kik másokat is tanítsanak az okszeri méhészetre. Nyomát látjuk a mai méhészeti vándortanítói rendszernek is, a mennyiben a méhészetben jártas szakértőket küldött ki a vidékre, hogy tanítsanak.

A pozsonyi helytartó-tanács, a mint a vármegye alispánjától közölt adatokból kitünik, az adókedvezményben tovább ment, az erdélyi főkormányshéknél, mert még 10 méhkasig adómentességet biztosított, az azon felüli kasok után is csak minden harmadik évben szedetett adót.

Mária Terézia királynő 1775-ben, Bécsben felállította az első méhészeti iskolát, miről 1771 február havában értesítette a helytartó-tanács a vármegyét s ajánlva a vármegyei birtokosoknak, buzdította őket, hogy tanulókat küldjenek a méhészeti iskolába.

A méhészeti irodalom terjesztésére is figyelmet fordított a helytartó-tanács, mert Mitterpacher Lajos apát és tanárnak, a Spitzer Ernő János »Korb Bienenzucht« című munkája után írott és a kir. egyetemi nyomdában nyomott munkát 9607 -- 1806. számú rendelettel terjesztésre ajánlotta.

A már eddig is összegyűjtött adatok azt bizonyítják, hogy Magyarország méhészete egykor sokkal virágzóbb volt, mint ma és hogy a mezőgazdaság eme jövedelmező ága már II-ik Ferencz alatt hanyatlani kezdett és fokozatosan hanyatlott, míg végre társadalmi úton sikerült az eszmét új életre ébreszteni.

A méhész eszközei.

Tisztelt szerkesztő úr! Élvezettel olvastam becses lapja idei első számában Wiedner József úrnak a méhész eszközeiről tartott előadását, melyben, igen helyesen, lehető kevésre igyekszik redukálni a méhészkedésnél használandó eszközök számát.

Én is abban a véleményben vagyok, hogy semmivel se lehet inkább elkedvetleníteni a méhészt, mint az alkalmatlan eszközökkel és épen ott van a baj, hogy ilyen eszközöket leginkább a kezdő méhészek szereznek, a kik járatlanságukban nem képesek azokat előre megbírálni s így nagyon is helyén való a méhészekhez intézett figyelmeztetés, hogy csak a kipróbált és jónak, szükségesnek bizonyult eszközöket szerezzék meg, különösen szükséges pedig ez az óvatosság a kaptárok beszerzésénél; ezeknél még azt is szükségesnek tartom, hogy egy bizonyos vidéken használt és legilletékesebb helyen jónak elősmert kaptárt is csak abban az esetben fogadják el, ha megfelel ama vidék klimatikus viszonyainak is, a melyben méhészkedni akarnak.

Az a kaptár, mely a déli vidéken jó, lehet, hogy nem alkalmas a magasabban fekvő vidékeken.

Az ajánlott eszközökre vonatkozólag, engedtessek meg, hogy rövid észrevételt tegyek a horogra, mely a keret-csipeszt volna hivatva helyettesíteni.

Mint régi méhész, én is használtam, de már csak azért sem tartom jobbnak a csipesznél, mert minden keretért kétszer kell a kaptárba nyulni; először, mikor a horoggal a keretet helyéből kimozdítjuk, másodsor, midőn kézzel kivesszük. A mai gőz-korszakban, midőn minden téren arra vagyunk utalva, hogy az időt ki-méljük: ezt az időt is meg kell takarítanunk, a mi nem épen jelentéktelen, főként annál a ki sok kaptárral méhészkedik. A horogrendszernél szabad kézzel kell a kereteket kiszedni, megfogva egyik oldal-léczet vagy szögletet s még így is sokszor odanyomunk egyikét méhet, ha pedig keztyűvel dolgozunk: csaknem elkerülhetetlen a méh-pocsékolás, kiváltképen akkor, mikor a család összes építményét kiszedjük.

A méhész-füst, a pipadohány, tapló, tőzeg, ganéj fontos szerepét és traditionalis jussát nem vitatom, de miután minden névvel nevezendő füst, kábitó hatásánál fogva hat a méhekre szelidítőleg: lehetetlenség, hogy ne legyen ártalmára a gyöngé rovarnak. Ezért én már évek óta nem használlok füstöt, semmi névvel nevezendő műveletnél, hanem *vízet*. A legalaposabban fölzudult család meghunyászkodik, ha permetezővel egy kissé megnedvesítjük. Ebből az okból, nálam a pipát és kostököket egy közönséges, úgynevezett

parfüm-fuvó helyettesíti, a mely a rajfogásnál úgy, mint a műraj-készítésnél kifogástalanul megteszi a szolgálatot s a mellett, hogy a víz nem kerül pénzbe, megvan az a dicséretes előnye is, hogy huzamos munka után, a méhek mellett, nem kábul el maga a méhész is.

Keregrety Mihály.

Jelentés

a „*Csáp és vidéke méhészkör*“ állásáról.

(1896. január 1.)

1. 1895. január 1. volt a körnek: I. Ungmegye 35 községében 71 tagja. II. Zemplénmegye 2 községében 2 tagja. III. Szabolcsmegye 2 községében 2 tagja. IV. Budapesten 1 tagja. Összesen 4 megye 40 községében 76 tagja.

2. 1896. január 1. volt a körnek: I. Ungmegye 46 községében 94 tagja. II. Zemplénmegye 13 községében 18 tagja. III. Beregmegye 10 községében 18 tagja. IV. Szabolcsmegye 5 községében 6 tagja. V. Szathmármegye 4 községében 7 tagja. VI. Budapesten 3 tagja. VII. Hajdumegye 1 községében 1 tagja. VIII. Borsodmegye 1 községében 1 tagja. Összesen 8 megye 81 községében 148 tagja. Az 1893-ik év végével kilépett 7 tag. Maradék: 155.

3. Az 1895-ik évben 2 köz- és 5 választmányi gyűlés tartott. Az első közgyűlésen jelen volt 29 tag. A másodikon 20 tag. Az első választmányi gyűlésen 9, a másodikon 8, a harmadikon 9, 4-ik és 5-iken 9 tag.

4. A mintaméhes 20 idegen látogatta meg.

5. A mintaméhesbe 17 család telettetett be.

6. A mintaméhes építése 291 frt 76 kr. (59 Bodor-féle köpü és 4 anyanevelővel.)

7. A mintaméhes bekerítése 22 frt 70 kr.

8. Méhért kiadatott 53 frt.

9. A méhteleg vagyona: 1. A méhes építési értéke 291 frt 76 kr. 2. A méhes kerítési értéke 22 frt 70 kr. 3. 17 család méh (à 3 frt) 51 frt. 4. 100 beépített keret (à 15 kr.) 15 frt (a 17 család keretén felül). 5. Méz és sonkolyban 3 frt. Vagyon 383 frt 46 kr.

10. A telep követelése: 1. Pénzmaradvány 4 frt 51 kr. 2. Telepdíj a tagoktól 86 frt (30 drb 10 frtos részvényből). Összesen 90 frt 51 kr.

11. A telep tartozik: 1. Hitelszövetkezetnek 50 frt. 2. Méhes-
terv készítés 10 frt. 3. Bádgozás, szeg, vasért 31 frt 34 kr. Ösz-
szesen 91 frt 34 kr. Marad fedezetlen teher 83 kr.

12. Osztalék nem adatott

13. A telep bevétele 515 frt 29 kr. Kiadása 510 frt 78 kr.
Maradvány 4 frt 51 kr.

Bacscai Sámuel,
a méhészkör elnöke.

Vegyesek.

— *Tanulmányi kirándulás a méhészeti kongresszuson.* Az or-
szágos m. kongresszus alkalmával tanulmányi kirándulások is tervezve
vannak. Az első és kétségen kívül a legérdekesebb kirándulás, Ka-
kucsra lesz, a hova, Liebner József nagybirtokos, a kongresszus ren-
dező bizottság elnöke fogja meghívni a kongresszus tagjait. Liebner-
nek ott kitűnően rendezett méhészete is van, melyet felajánlott a
gyakorlati előadások tartására.

— *Mikor lesz a méhészek kongresszusa?* Lapunk mult számá-
ban ajánlottuk méhésztársainknak, hogy a ki az ezredéves országos
kiállításra fel szándékszik menni, azt az időt válassza, midőn a ma-
gyar méhészek országos kongresszusa is meg fog tartatni. A kon-
gresszus augusztus 20—31-ike között lesz. Lapunk mult számában
nyomdahibából augusztus 30—31 áll, a mit ezennel helyreigazítunk.

— *Csupor úr.* Azért beszéltet magáról ezuttal Csupor Gyula
német-palánkai főszolgabíró, mert megharagudott az országos ezred-
éves kiállításra s a kolozsvári kerületi bizottság nevében, hivata-
losan hozzá küldött megkeresést visszaküldte (abban az erdélyrészi
méhész-egylet, Magyarország méhészete történetéhez adatokat kért).
Csupor úr a második hazafias hivatalnok az országban, a ki hasonló
megkeresésre »refusé«-vel felel. Az elsőnek Csupor úr egyik *tót*
kollegája jelentkezett. Illetékes helyen be van jelentve az eset s
hisszük, a főispán meg fogja találni a módot arra, hogy Csupor
úrban a szunnyadozó kötelességérzést fölébressze. (K.)

— *Kaptár megrendelés.* Figyelmeztetjük t. tagtársainkat, hogy
a kik a helyi fogh. iparüzletben készített, ugynevezett Bodor-kap-
tárt meg akarják rendelni, ez iránt mielőbb és pedig márczius 1-ig
intézkedjenek. A megrendeléseket a beérkezés sorrendje szerint fo-

ganatosítják. Egyletünk főtíkára: *Vieder* József úr, a hozzá intézett megkeresésre, tagok részére készségesen közvetíti a megrendelést.

— **Besózott lépek.** Egyik tagtársunktól a következő sorokat vettük: A »M. K.« mult évi januáriusi számában e czim alatt megjelent közlemény alapján, kora tavasszal összes üres lép-készletemet besóztam. Nem ugyan a méh-kenyér konzerválása végett, hanem azért, hogy a molyok pusztításától megvédjem. Az eljárás kitünően bevált, pedig a besózott lépeket, kiszáritás után, egymásra raktam egy ládába s egy részét, minthogy, sajnos, rosz mézélő év volt, egész évben nem vettem használatba. A besózást úgy eszközöltem, hogy az üres lépeket, élénél fogva bemártottam tömör sóoldatba, azután a sós vizet a sejtekből kihajítva, kiszáritottam. Az ekként kezelt lépet, használat előtt tiszta vízben, többszörös bemártással ki kell mosni és kiszáritni.

— **Mű-viasz.** Egy bécsi gyógyszerész hirdeti, mint saját találmányát és megvan elégedve a sikerrel, mert vegyi tulajdonságaiban semmivel sem különbözik a valódi viasztól, ára pedig tetemesen olcsóbb, mert az I. osztályu 135 márka, a II. oszt. 110 és a III. oszt. 80 márka 50 kilónként. Kétkedünk abban, hogy az analysis útján ne sikerülne a hirdetett s különösen a műlép-gyárosoknak ajánlott mű-viaszt felösmerni. *Alfonsus*, ki a »B. Ztg.« legutóbbi számában figyelmezteti a méhészeket e találmányra, ugyanarra az óvatosságra inti a méhészeket, minőre lapunk mult évi 11-ik számában mi figyelmeztettük, t. i. hogy csak biztos helyről szerezzük a műlépet, vagy készítsük magunk tiszta viaszból.

— **Száritott virágok természetes alakban és színben.** A következő sorokat vettük egyik méhésztársunktól. Még a bécsi kiállításon láttam egy gyönyörű virággyűjteményt, melyben valamennyi száritott virág természetes színben és alakban volt bemutatva. A *mézélő növényekből* óhajtanék összeállítani egy hasonló gyűjteményt; tudni szeretném, hogyan lehet a virágot a látott módon száritani és eltartani? Erre a kérdésre a »Zeitschr. d. öst. Apoth.-Ver.« után a következőkben felelhetünk: a száraz és fehér homokot finom szitán szitáljuk át; ezután 100 gr. alkohol, 3 gr. stearin, 3 gr. paraffin és 3 gr. szalicilsavból készített keverékkel egy liter szitált homokot jól gyurjunk össze, hogy annak minden szemcséje legyen impregnálva, azután száritsuk ki. A kiszáritandó virágot egyenként

helyezzük megfelelő állásban egy ládába, melybe előbb annyi homokot tettünk, a mennyi kell, hogy a virágnak tetszés szerinti állást adhassunk. Ekkor apránként annyi homokot öntünk óvatosan a virágok közé, a mennyi elég, hogy a virágokat minden oldalról elfödje, természetesen, magát a virágot is. A homokkal ekképen befödött virágokat 1—2 napig 30—40 C. fokos melegben tartjuk; ez idő alatt kiszáradnak, mire a homokot a láda alján előre készített ürege kibocsátjuk: a virágok épen és eredeti színben megmaradnak. A meghalványodott színeket megfelelő anylin-festékekkel visszaadhatjuk.

— *Birs-liqueur.* A »N. erfendungen u. Erfahrungen« közlése nyomán adjuk a következőkben a mézes birs-liqueur készítmódját: A birsalmát reszeljük meg s azonnal sajtoljuk ki; 4 liter birsalmához adjunk 2 és fél kiló tiszta, lehabozott pergetett mézet és annyi finomított borszeszt, a mennyire erős italt akarunk előállítani; ezután 20 gr. fahéjat, 20 gr. keserű mandulát, 10 gr. coriander-gyümölcsöt, 3 gram ánizs-gyümölcsöt s ugyanannyi székfűszeg. Mindezeket egy üvegben rázzuk össze jól és tartsuk 14 napig meleg helyen, azután szűrjük meg.

— *A „Háztartás“* harminczötödik száma jelent meg érdekes és bő tartalommal. A magyar hölgyek eme kiválóan fontos egyetemes szaklapjának egyetlen egy művelt magyar nő asztaláról sem lenne szabad hiányoznia. A rendkívül gazdag tartalomból kiemeljük a következőket: A leánygimnáziumról. Egy pár szó a kenyérsütésről. A celluloid baromfi jelző gyűrűk. Hogyan hizlaljunk legegyszerűbben ökröt, borjút, sertést? A fafaragás, mint házi ipar. A kertészet, divat, kézimunka, szépség ápolása, gyermekszoba stb. stb. telve vannak a háztartásban legszükségesebb hasznos és alapos tudnivalókkal. Az étlapok rovata pedig rendkívül gazdag, úgy, hogy bizton kielégítheti úgy a szerény, egyszerű, mint a dús asztal kívánalmait. A lapot ezenkívül számos csinos illusztráció díszíti. A lap előfizetési ára: egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr, mely a kiadóhivatalhoz Budapest, József-utca 45. küldendő.

— *Örömhír a vasutasoknak.* Nagyon kellemes hírt tudatunk a vasutasokkal. A vasutasok régóta érzik egy oly szaklapnak a hiányát, mely kizárólag csak velük és a vasuti szakkérdésekkel foglalkozik. Ezen régóta érezhető hiányon segített a „Magyar Közlekedés“, a midőn nagyszámu tudósítói, magasrangu munkatársai és vidékei levelezői által nemcsak a vidéki és fővárosi vasutügyi híreket a napilapoknál hamarabb közli, hanem a ministeriumban és az állam-

vasuti és helyérdekű vasuti igazgatóságoknál tárgyalás alatt levő tervezetekről, előléptetésekről mindenkor *előzetesen* értesíti olvasóit. A lap oly ügyesen van szerkesztve, hogy abban a pályától kezdve a főfelügyelőig, mindenki megtalálja az őt érdeklő közleményeket. Mivel nagy szolgálatot tett a vasutasoknak az által, hogy az anynyira titkolt egyenruha-szabályzatot nagy anyagi áldozatok árán megszerezte s a nyilvánosságra hozta. Legközelebb az új szolgálati rendtartást fogja közölni, mely érdekes határozmányt tartalmaz, így, a fizetés előre fizetendő, nem lesznek 100 frtos előléptetések stb. A lap előfizetési ára negyedévre 1 frt 50 kr., egész évre 6 frt. Mutatványszámok ingyen küldetnek. Levelező-lapon történő megrendeléseket is elfogad.

A szerkesztő postája.

K. J. úr Eperjes. A kaptárok oldalfalain támadt nyílások onnan erednek, hogy nyers volt a deszka. E nyílásokat be kell dugni, mert azokba befeszkei magát hangya, moly stb; de másfelől, ha nincs jó oldal tömés: hideg is azok miatt a kaptár. A betömésre ajánljuk a következő kittet: ólomfehért (Bleiweis) egyenlő arányban vegyítse porrá tört gypszszel; azután adjon hozzá annyi forró lenmagolajat, a mennyi szükséges, hogy megfelelő tömötségű kittet nyerjen. E kittből egyszerre csak annyit kell készíteni, a mennyit egy-két kaptárhoz felhasználhat, mert gyorsan keményedik. Megjegyezzük, hogy ez a kitt rövid idő alatt kőkeményű lesz, így többféle célra föl lehet használni. — **L. M.** úr Karczag. A mézbor koronkenti megzavarodása onnan van, hogy a seprőjéről még nem fejtette le. A mézbor készítésnél egyik fő szabály, hogy a rohamos erjedés után, a mi 6 hét alatt rendszerint lefoly, le kell fejteni. Lefejtés után 4 hétre, ha a »M. Közlöny«-ben megjelent leírást pontosan betartotta: meg fog tisztulni a bor. — **U. M.** úr Szathmár. Alapszabály ment. A viaszot és mézet készségesen elfogadjuk kísérletre; az eredményt annak idején közölni fogjuk. — **S. J.** úr Nyiregyháza. A salétromsavas bariumot lehet használni, de inkább csak mezei egerek ellen; az eredmény nem kielégítő. Az az előnye hogy kis mennyiségben házi állatoknak nem árt, mint-hogy csak fizikai hatása van. Inkább ajánljuk a vérlugsót, mely nem erős mérég, de az egerek ellen (kivéve a patkányt) hatásos szer. — **S. R.** úr Répczelak. A megrendelés Wieder József m. e. főtitkárhoz intézendő Kolozsvárra. — **K. J.** úr V. Velence. A méztisztításhoz használt szénben maradt méz nem megy veszendőbe. A szürlében maradt szénpor vízzel higitandó, s szöveten átszűrés után hagyjuk kiforrni. Az ekként nyert mézbor mézpálinkának és eczetnek is felhasználható.

Szerkesztésért felelős: **Bodor László.**
